

Regeringen finder derfor, at transplantationer udelukkende med det formål at afhjælpe ufrivillig barnløshed, skal være forbudt.

### Kapitel 3

#### *Salg, donation og opbevaring af menneskelige æg*

##### *Til § 11*

§ 11 indeholder et forbud mod at sælge, formidle salg eller på anden måde at medvirke til salg eller formidling af ubefrugtede eller befrugtede menneskelige æg.

Det fremgår af loven om et videnskabsetisk komitéssystem og bekendtgørelse nr. 392 af 17. maj 1994, at der kun tillades donation af æg. Valget af ordet donation indebærer, at en kommerciel eller erhvervsmæssig vinding i forbindelse med overdragelsen af æggene ikke er tilladt.

Ifølge den nugældende retstilstand er det således ikke tilladt at sælge eller på anden måde at omsætte ubefrugtede eller befrugtede æg.

Der er således med bestemmelsen tale om en uændret videreførelse af hidtidig fortolkning og praksis.

Bestemmelsen i § 11 indebærer, at handel og forsøg på handel med ubefrugtede og befrugtede æg forbydes. Forbuddet gælder, hvadenten transaktionen sker i forbindelse med behandling af ufrivillig barnløshed eller i forbindelse med salg eller overdragelse af overskydende æg i forbindelse med forskning.

Bestemmelsen udelukker ikke, at for eksempel private klinikker kan tage betaling for behandling, der indebærer reagensglasbefrugtning. Det gælder både for behandling, der indebærer brug af kvindens egne æg eller brug af donerede æg. I forbindelse med brug af donerede æg kan der dog kun – ud over en eventuel betaling for behandlingen – kræves betaling for de faktiske omkostninger som f.eks. et hospital har haft med udtagning, opbevaring, indfrysning m.v., hvis der i øvrigt kan afkræves betaling for behandlingen. Der foreligger ikke her en økonomisk vinding.

##### *Til § 12*

Ifølge lov om adoption er surrogatmoderskab (rugemoderskab) i sig selv ikke forbudt, men i § 33 er fastsat, at hjælp ikke må ydes eller modtages med henblik på at opnå forbindelse mellem en kvinde og en anden, der ønsker, at kvinden skal føde et barn til denne.

Ved en aftale om surrogatmoderskab – eller rugemoderskab – er det hensigten, at den kvinde, der

føder barnet, ikke selv skal beholde det. Hun føder for en anden kvinde. Den anden kvinde kan være afskåret fra selv at gennemføre svangerskabet, for eksempel på grund af visse former for sukkersyge, udtalt aborttendens, medfødt svær misdannelse, manglende udvikling af livmoderen, operationsfølgeligheder med videre.

Lægelig hjælp til kunstig befrugtning i tilfælde hvor det vides, at der er tale om et surrogatmoderskab, findes at være i strid med principperne i adoptionslovens § 33. § 12 præciserer, at dette ikke må finde sted.

Surrogatmoderskab, hvor der overføres et befrugtet æg til en kvinde, der skal føde barnet, hvor både sæd og æg stammer fra de forældre, der ønsker at opdrage barnet, vil i øvrigt være i strid med § 4, som bestemmer, at ægget enten skal stamme fra den kvinde, der skal føde og opdrage barnet, eller at sæden skal stamme fra hendes mand eller samlever.

##### *Til § 13*

Bestemmelsen betyder, at det ikke er muligt at vælge donors identitet på forhånd, således at der kan spekuleres i, hvilke nærmere egenskaber, det kommende barn kan få fra donor.

Bestemmelsen forhindrer ligeledes, at der i familier med barnløse par kan opstå uheldige og uoverskuelige familiemæssige relationer som følge af ægdonation mellem familiemedlemmer.

Lægen kan dog i forbindelse med valg af ægdonor tage hensyn til fysisk fremtræden, så barnet får mest mulig lighed med forældrene, efter samme kriterier som ved valg af sæddonor, det vil sige højde, vægt, race/hudfarve, hårfarve, øjenfarve, fremtoningspræg og legemsbygning.

##### *Til § 14*

Bestemmelsen fastsætter den gældende tidsramme på 1 år for opbevaring af menneskelige æg, men suppleres med en dispensationsadgang.

Den nuværende regulering af frysetiden stammer fra komitélovens § 14, stk. 5, der indeholder en bestemmelse, hvorefter sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om donation og nedfrysning af menneskelige æg.

I bemærkningerne til lovforslaget fra 1991 var det anført, at regeringen forudsatte, »at det kun tillades at nedfryse ubefrugtede og befrugtede menneskelige æg i maksimalt 1 år ...«.

Frysetiden har derfor været administreret således, at den ikke har kunnet overskride 1 år, og det er, som